

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าความเที่ยง, ความตรงร่วมสมัย และ ความตรงเชิงจำแนกของมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ท 3 จุด คือ จุด ก. เป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ทที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ (ข้อความเชิงลบ หรือไม่เห็นด้วย) 75% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ (ข้อความเชิงบวกหรือเห็นด้วย) 25%, จุด ข. เป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ท ที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 50% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 50% และจุด ค. เป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ทที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 25% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 75% กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ จำนวน 702 คน ของมหาวิทยาลัยส่วนกลาง 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นมาตรวัดทัศนคติ 4 จุด ด้วยกันคือ มาตรวัดทัศนคติจุดเกณฑ์ ซึ่งเป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูของภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีทัศนคติของฟิชบิน โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนางสาวนิยะดา ศรีจันทร์ เป็นผู้สร้างและพัฒนาแบบวัดนี้ 2 ตอน ๆ ละ 29 ข้อ มีความตรงตามเนื้อหา และมีความตรงตามทฤษฎี ซึ่งมีหลักฐานยืนยันค่าความเที่ยงแบบสอบซัวเท่ากับ 0.68 และค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.67 สามารถแยกคิเคคะแนนได้เป็น 2 แบบคือ แบบของฟิชบิน และแบบของลิเคอร์ท ส่วนมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู จุด ก. จุด ข. และจุด ค. เป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ท ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูของภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสร้างตามแบบของลิเคอร์ท โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.เยาวดี วิบูลย์ศรี และอาจารย์ ศิริชัย ภาณุจนาวสี เป็นผู้สร้างและพัฒนาโดยมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู จุด ก. เป็นมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู

ที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 75% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมมาน 25% มีค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.7593, ชุด ข. เป็นมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 50% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมมาน 50% มีค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.8676 และชุด ค. เป็นมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 25% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมมาน 75% มีค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.8049 ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำมาตรวจวัดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จะได้รับมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู จำนวน 2 ฉบับ คือมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูชุดเกณฑ์ 1 ฉบับ และมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูชุด ก. มาตราวัดทัศนคติชุด ข. หรือมาตราวัดทัศนคติชุด ค. ชุดใดชุดหนึ่งอีก 1 ฉบับ ในการแจกแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูนี้ ผู้วิจัยจะใช้การแจกสลับตามลำดับกันไป จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาคำนวณหาค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา, หาค่าความตรงร่วมสมัยโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของมาตราวัดทัศนคติแต่ละชุดกับคะแนนของมาตราวัดทัศนคติชุดเกณฑ์, เปรียบเทียบค่าความเที่ยงและค่าความตรงร่วมสมัย ของมาตราวัดทัศนคติทั้ง 3 ชุด ด้วยค่าไคสแควร์ และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษามีทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูง และกลุ่มที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่ำในแต่ละมาตราวัดด้วยสถิติทดสอบที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าความเที่ยงของมาตราวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ท์ทั้ง 3 ชุด ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าความตรงร่วมสมัย ซึ่งได้แก่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของมาตราวัดทัศนคติชุด ก. มาตราวัดทัศนคติชุด ข. และมาตราวัดทัศนคติชุด ค. กับคะแนนของมาตราวัดทัศนคติชุดเกณฑ์ มีค่าอยู่ระหว่าง .514 ถึง .623 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของมาตราวัดทัศนคติชุด ก. มาตราวัดทัศนคติชุด ข. และมาตราวัดทัศนคติชุด ค. กับมาตราวัดทัศนคติชุดเกณฑ์ ในกรณีศึกษาคะแนนแบบที่รับ และในกรณีศึกษาคะแนนแบบลิเคอร์ท์ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. มาตรการวัดทัศนคติชุด ก. มาตรการวัดทัศนคติชุด ข. และมาตรการวัดทัศนคติชุด ค. สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูง และกลุ่มนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากค่าความเที่ยงของมาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ต์ทั้ง 3 ชุด จะเห็นว่า มาตรการวัดทัศนคติชุด ก. มีแนวโน้มที่จะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่ามาตรการวัดทัศนคติชุด ข. และมาตรการวัดทัศนคติชุด ค. มีแนวโน้มที่จะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่า มาตรการวัดทัศนคติชุด ค. แต่อย่างไรก็ตามจากการทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงของมาตรการวัดทัศนคติทั้ง 3 ชุด ก็ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ใดทั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการวัดทัศนคตินั้นเป็นการวัดที่ค่อนข้างยุ่งยาก ซับซ้อน และลึกซึ้ง ไม่สามารถวัดได้โดยตรง นอกจากนี้ทัศนคติยังประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ องค์ประกอบทางด้านความรู้, องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และองค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ ซึ่งต่างจากการวัดทางการศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดในด้านการจำ (Recognition) โดยวัดตามขอบเขตของเนื้อหาเท่านั้น ทั้งนี้ในลักษณะของข้อสอบแบบถูกผิด แบบสอบที่มีข้อผิดมากกว่าข้อถูก ย่อมจะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่าแบบสอบที่มีข้อผิดน้อยกว่าข้อถูก ดังที่ อีเบล (EBEL, Robert L. 1972 : 129) ได้กล่าวไว้ด้วยเหตุผลจากพื้นฐานการวัดที่เน้นต่างกันดังกล่าว จึงอาจทำให้ผลการวิจัยที่ใดไม่อาจเทียบเคียงกันได้ และไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนด อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยใดที่บ่งชี้ว่าในการสร้างมาตรการวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ต์นั้นมาตรการวัดที่มีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธต่างกันนั้นจะมีผลให้ค่าความเที่ยงต่างกันอย่างไร ดังนั้นจากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธของมาตรการวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ต์นั้น เป็นอิสระกับค่าความเที่ยงของมาตรการวัด

2. มาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ต์ทั้ง 3 ชุด คือมาตรการวัดทัศนคติชุด ก. มาตรการวัดทัศนคติชุด ข. และมาตรการวัดทัศนคติชุด ค. มีค่าความตรงรวมสมัยไม่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ใดตั้งไว้เช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมาตรการวัดทัศนคติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นมาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ตอบมาครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาในคณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ดังนั้นในการตอบมาตรการวัดทัศนคติของผู้ตอบ ก็เหมือนกับเป็นการให้ผู้ตอบได้ประเมินตนเอง หรือประเมินในสิ่งที่ตนสนใจ ซึ่งการมองตนเองของผู้ตอบนั้นย่อมมีความคมชัดอยู่ในตัว ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นข้อกระทงที่มีความหมายเชิงนิเสธ หรือเชิงนิมิตก็ตาม ผู้ตอบย่อมตัดสินใจได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ดังที่ Cady (Guilford 1954 : 295) ได้กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจอย่างมีนัยใจจะให้ค่าความเที่ยงความตรงสูงกว่าการตัดสินใจอย่างไม่มีนัยใจ ซึ่งจากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า มาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูชุด ก. ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 75% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิต 25% มาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูชุด ข. ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 50% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิต 50% และมาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูชุด ค. ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ 25% ต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิต 75% สามารถวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูของกลุ่มนิสิตนักศึกษาได้ตรงตามสภาพความจริงเท่าเทียมกันทั้ง 3 ชุด นั่นคือมาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูทั้ง 3 ชุด มีความตรงรวมสมัยไม่แตกต่างกัน

3. มาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคอร์ททั้ง 3 ชุด คือชุด ก. ชุด ข. และชุด ค. สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูง และกลุ่มนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือมาตรการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูทั้ง 3 ชุด สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ต่อวิชาชีพครูได้ก็เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าในการสร้างมาตรการวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท เพื่อใช้วัดทัศนคติกับผู้วิจัยไม่ว่าจะไปกังวลว่าควรจะมีสัดส่วนจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิตเป็น 75% ต่อ 25%, 50% ต่อ 50% หรือ 25% ต่อ 75% ทั้งนี้เพราะไม่ว่าจะมีจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธต่อจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิตเท่าใดก็ตาม ย่อมจะให้ค่าความเที่ยงและความตรงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำหรับผู้สนใจจะทำการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรทำการศึกษาโดยวัดทัศนคติทั้ง 3 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบด้านความรู้, องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านกรปฏิบัติ
2. ควรขยายขอบเขตของการวิจัยโดยใช้มาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ต์ที่มีจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธทั้งหมด และมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ต์ที่มีจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิตทั้งหมดด้วย
3. ควรทำการศึกษาโดยขยายจำนวนข้อของมาตรวัดให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะให้จำนวนข้อกระทงที่เป็นนิเสธ และจำนวนข้อกระทงที่เป็นนิมิต มีความแตกต่างกันมากขึ้น
4. ควรขยายขอบเขตของการวิจัยโดยเปลี่ยนเครื่องมือที่ใช้วัดเป็นมาตรวัดทัศนคติในท่านอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย